Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (suuri jaosto)

14 päivänä kesäkuuta 2016*

Muutoksenhaku — Euroopan parlamentin jäsen — Parlamentin jäsenten avustajakorvaus — Perusteettoman edun palautus — Takaisin periminen — Parlamentin jäsenten asemaa koskevien sääntöjen soveltamisohjeet — Puolustautumisoikeuksien kunnioittaminen — Puolueettomuuden periaate — Vanhentuminen — Asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012 — 78 81 artikla — Delegoitu asetus (EU) N:o 1268/2012 — 81, 82 ja 93 artikla — Luottamuksensuojan periaate — Kohtuullinen aika

Asiassa C-566/14 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 6.12.2014,

Jean-Charles Marchiani, kotipaikka Toulon (Ranska), edustajanaan C.-S. Marchiani, avocat,

valittajana,

ja jossa vastapuolena on

Euroopan parlamentti, asiamiehinään G. Corstens ja S. Seyr, prosessiosoite Luxemburgissa, ja

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (suuri jaosto)

toimien kokoonpanossa: presidentti K. Lenaerts, varapresidentti A. Tizzano, jaostojen puheenjohtajat R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič (esittelevä tuomari), J. L. da Cruz Vilaça, A. Arabadjiev, C. Toader, D. Šváby ja F. Biltgen sekä tuomarit J.-C. Bonichot, M. Safjan, E. Jarašiūnas, C. G. Fernlund, C. Vajda ja S. Rodin,

julkisasiamies: M. Wathelet,

kirjaaja: hallintovirkamies V. Giacobbo-Peyronnel,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 8.12.2015 pidetyssä istunnossa esitetyn,

kuultuaan julkisasiamiehen 19.1.2016 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

tuomion

1 Jean-Charles Marchiani vaatii valituksellaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 10.10.2014 antaman tuomion Marchiani v. parlamentti (T-479/13, ei julkaistu, EU:T:2014:866; jäljempänä valituksenalainen tuomio), jossa unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi hänen kanteensa, jossa vaadittiin kumoamaan Euroopan parlamentin pääsihteerin 4.7.2013 tekemä päätös, joka koskee 107 694,72 euron suuruisen summan perimistä valittajalta (jäljempänä riidanalainen päätös), ja siihen liittyvä 5.7.2013 päivätty veloitusilmoitus (jäljempänä riidanalainen veloitusilmoitus).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

Asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012

2 Unionin yleiseen talousarvioon sovellettavista varainhoitosäännöistä ja neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 kumoamisesta 25.10.2012 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU, Euratom) N:o 966/2012 (EUVL 2012, L 298, s. 1) 78 artiklassa, jonka otsikko on ”Saamisen vahvistaminen”, säädetään seuraavaa:

”1. Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä:

a) varmistaa, että velka on olemassa;

b) määrittää tai tarkastaa velan aiheellisuuden ja sen määrän;

c) tarkastaa, että velka on riidaton.

2. Komission käyttöön asetetut omat varat sekä kaikki saamiset, jotka ovat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet, vahvistetaan tilinpitäjälle annettavalla perintämääräyksellä ja sen jälkeen velalliselle osoitettavalla veloitusilmoituksella; nämä laatii toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä.

3. Aiheettomasti maksetut määrät peritään takaisin.

4. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat saamisen vahvistamista, mukaan lukien menettelyt ja tositteet, sekä viivästyskorkoja.”

3 Tämän asetuksen 79 artiklan, jonka otsikko on ”Perinnän hyväksyminen”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Perintätoimen hyväksyminen on toimi, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle perintämääräyksellä ohjeet periä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän vahvistama saaminen.”

4 Tämän asetuksen 80 artiklan, jonka otsikko on ”Perintää koskevat säännöt”, 1 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Tilinpitäjä on vastuussa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti laatimista saamisten perintää koskevista määräyksistä. Tilinpitäjä huolehtii siitä, että unionin tulot maksetaan unionin kassaan asianmukaisesti ja että unionin oikeudet turvataan.

Periessään saamisia tilinpitäjä ottaa huomioon velallisen omat saamiset unionilta. Tällaisten saamisten on oltava selviä, rahassa määriteltyjä ja erääntyneitä.”

5 Asetuksen N:o 966/2012 81 artiklassa, jonka otsikko on ”Vanhentumisaika”, säädetään seuraavaa:

”1. Unionin saamiset kolmansilta ja kolmansien saamiset unionilta vanhentuvat viidessä vuodessa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaan sovellettavia erityissäännöksiä ja [Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyn neuvoston päätöksen 2007/436/EY, Euratom (EUVL 2007, L 163, s. 17)] soveltamista.

2. Siirretään komissiolle valta antaa 210 artiklan mukaisesti delegoituja säädöksiä vanhentumisaikaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä.”

6 Asetuksen N:o 966/2012 81 artiklan 1 kohta on laadittu samalla tavalla kuin Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä 25.6.2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (EYVL 2002, L 248, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella N:o 1995/2006 (EUVL 2006, L 390, s. 1), 73 a artikla.

Delegoitu asetus (EU) N:o 1268/2012

7 Asetuksen N:o 966/2012 soveltamissäännöistä 29.10.2012 annetun komission delegoidun asetuksen (EU) N:o 1268/2012 (EUVL 2012, L 362, s. 1) 81 artiklan sanamuoto on seuraava:

”Saamisen vahvistamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että

a) saaminen on selvä eli sen osalta ei ole asetettu mitään ehtoja;

b) saaminen on likvidi eli sen määrä on määriteltävä rahassa ja tarkasti;

c) saaminen on erääntynyt eikä sille ole annettu maksuaikaa;

d) velallisen nimi on oikein;

e) perittävä määrä on kirjattu oikeaan budjettikohtaan;

f) tositteet ovat asianmukaiset; ja

g) moitteettoman varainhoidon periaatetta, erityisesti 91 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja perusteita, on noudatettu.”

8 Tämän asetuksen 82 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

”1. Saamisen vahvistaminen perustuu tositteisiin, jotka osoittavat, että unionilla on oikeus saamiseen.

2. Ennen saamisen vahvistamista toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa henkilökohtaisesti tositteet tai varmistaa omalla vastuullaan, että tarkastus on tehty.”

9 Kyseisen asetuksen 93 artiklassa, jonka otsikko on ”Vanhentumissäännöt”, säädetään seuraavaa:

”1. Vanhentumisaika, jota sovelletaan unionin saamisiin kolmansilta, alkaa päivästä, jona velalliselle 80 artiklan 3 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla veloitusilmoituksella ilmoitettu määräaika päättyy.

Vanhentumisaika, jota sovelletaan kolmansien saamisiin unionilta, alkaa päivästä, jona kolmannen saaminen erääntyy maksettavaksi sitä koskevan oikeudellisen sitoumuksen mukaisesti.

– –

6. Saamisia ei peritä sen jälkeen, kun vanhentumisaika on päättynyt 1–5 kohdan nojalla.”

10 Delegoidun asetuksen N:o 1268/2012 93 artiklan 1 kohdan sanamuoto vastaa asetuksen N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä 23.12.2002 annetun komission asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 (EYVL 2002, L 357, s. 1), sellaisena kuin se on muutettuna asetuksen N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä annetun asetuksen (EY, Euratom) N:o 2342/2002 muuttamisesta 23.4.2007 annetulla komission asetuksella (EY, Euratom) N:o 478/2007 (EUVL 2007, L 111, s. 13), 85 b artiklan 1 kohdan sanamuotoa.

Euroopan parlamentin jäsenten kuluja ja korvauksia koskevat säännöt

11 Euroopan parlamentin jäsenten kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen (jäljempänä kuluja ja korvauksia koskevat säännöt) 27 artiklan 3 kohdan, sellaisena kuin se oli voimassa 14.7.2009 saakka, sanamuoto on seuraava:

”Jos pääsihteeri kvestorien kanssa neuvoteltuaan on vakuuttunut siitä, että näiden sääntöjen nojalla on maksettu perusteettomia määriä, hän antaa ohjeet periä ne takaisin jäseneltä.”

12 Euroopan parlamentin jäsenten asemaa koskevien sääntöjen soveltamisohjeista 19.5. ja 9.7.2008 tehdyn Euroopan parlamentin puhemiehistön päätöksen (EUVL 2009, C 159, s. 1), sellaisena kuin se on ollut voimassa 21.10.2010 alkaen (EUVL 2010, C 283, s. 9) (jäljempänä soveltamisohjeet), 68 artiklan, jonka otsikko on ”Aiheettomien maksujen takaisinperintä”, sanamuoto on seuraava:

”1. Kaikki näiden soveltamisohjeiden nojalla aiheettomasti suoritetut määrät peritään takaisin. Pääsihteeri antaa ohjeet määrien perimiseksi takaisin asianomaiselta jäseneltä.

2. Kaikkia takaisinperintää koskevia päätöksiä tehtäessä turvataan mahdollisuudet hoitaa jäsenen edustajantointa ja Euroopan parlamentin asianmukainen toiminta. Pääsihteeri kuulee asianomaista jäsentä ennen päätöksen tekemistä.

3. Tätä artiklaa sovelletaan myös entisiin jäseniin ja kolmansiin osapuoliin.”

13 Näiden soveltamisohjeiden III osassa, jonka otsikko on ”Yleiset ja loppumääräykset”, on 4 luku, jonka otsikko on ”Loppumääräykset”. Tässä 4 luvussa olevan 72 artiklan, jonka otsikko on ”Valittaminen”, sanamuoto on seuraava:

”1. Jos jäsen katsoo, että asiasta vastaava yksikkö ei ole hänen tapauksessaan soveltanut näitä soveltamisohjeita oikein, hän voi valittaa asiasta kirjallisesti pääsihteerille.

Pääsihteerin on valitusta koskevassa päätöksessään esitettävä perustelut päätökselleen.

2. Jäsen, joka ei hyväksy pääsihteerin päätöstä, voi kahden kuukauden kuluessa pääsihteerin päätöksen ilmoittamisesta pyytää asian siirtämistä kvestoreille, jotka tekevät päätöksensä pääsihteeriä kuultuaan.

3. Jos valitusmenettelyn osapuoli ei hyväksy kvestoreiden päätöstä, hän voi kahden kuukauden kuluessa kyseisen päätöksen ilmoittamisesta pyytää asian siirtämistä puhemiehistölle, joka tekee lopullisen päätöksen.

4. Tätä artiklaa sovelletaan myös jäsenen oikeusseuraajaan sekä entisiin jäseniin ja heidän oikeusseuraajiinsa.”

14 Soveltamisohjeiden 74 artiklassa säädetään seuraavaa:

”Kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen voimassaolo lakkaa jäsenten asemaa koskevien sääntöjen voimaantulopäivänä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta IV osassa esitettyjä siirtymämääräyksiä.”

Asian tausta

15 Marchiani oli parlamentin jäsen 20.7.1999–19.6.2004. Hänen avustajinaan vuosina 2001–2004 toimivat T. ja T., joiden lisäksi hänen avustajanaan toimi vuosina 2002–2004 myös B. Tribunal de grande instance de Paris’n (Pariisin yleinen tuomioistuin, Ranska) tutkintatuomari ilmoitti 30.9.2004 parlamentin puhemiehelle, ettei T:n ja T:n vuosina 2001–2004 hoitamilla tehtävillä ole välttämättä mitään todellista yhteyttä parlamentin jäsenen avustajan tehtäviin.

16 Kontradiktorisen menettelyn jälkeen ja kuultuaan kvestoreita 14.1.2009 parlamentin pääsihteeri (jäljempänä pääsihteeri) totesi 4.3.2009 tekemässään päätöksessä, että valittajalle oli maksettu perusteettomasti 148 160,27 euroa parlamentin jäsenten kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen 14 artiklan yhteydessä, ja pyysi parlamentin tulojen ja menojen hyväksyjää toteuttamaan tarvittavat toimet kyseisen summan takaisin perimiseksi.

17 Samana päivänä parlamentin tulojen ja menojen hyväksyjä osoitti valittajalle veloitusilmoituksen, jossa vaadittiin palauttamaan 148 160,27 euroa.

18 Sen jälkeen, kun pääsihteeri oli 21.10.2008 toimittanut Euroopan petostentorjuntavirastolle (OLAF) kyseessä olevia sääntöjenvastaisuuksia koskevan asiakirja-aineiston, OLAF ilmoitti 14.8.2009 parlamentille ja valittajalle tutkimuksen aloittamisesta.

19 Tutkittuaan valittajan tapauksen ja kuultuaan häntä 6.7.2011 OLAF toimitti 14.10.2011 parlamentille jäljennöksen tutkimuksen loppuraportista (jäljempänä OLAFin kertomus). Siinä todetaan, että valittaja sai perusteettomasti korvauksia T:n, T:n ja B:n hoitamista tehtävistä, ja suositeltiin, että parlamentti toteuttaa tarvittavat toimet maksettaviksi erääntyneiden määrien takaisin perimiseksi. OLAF ilmoitti 25.10.2011 valittajalle tutkimuksen päättymisestä.

20 Soveltamalla kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen 27 artiklan 3 kohtaa pääsihteeri ilmoitti 28.5.2013 OLAFin kertomuksen perusteella valittajalle aikomuksestaan periä parlamentin T:n, T:n ja B:n osalta maksamat määrät kokonaisuudessaan takaisin ja kehotti häntä esittämään huomautuksensa asiasta.

21 Pääsihteeri kuuli valittajaa 25.6.2013 järjestetyssä kuulemisessa. Valittaja lähetti 27.6.2013 pääsihteerille kuulemistilaisuudesta laaditun pöytäkirjan. Pääsihteeri kuuli kvestoreita 2.7.2013.

22 Pääsihteeri totesi riidanalaisessa päätöksessä, että vaikka 4.3.2009 tehdyssä päätöksessä määrättiin 148 160,27 euron takaisin perimisestä, valittajalle oli maksettu perusteettomasti 107 694,72 euron suuruinen lisämäärä, ja pääsihteeri pyysi parlamentin tulojen ja menojen hyväksyjää toteuttamaan tarvittavat toimet lisämäärän takaisin perimiseksi. Pääsihteeri katsoi lähinnä, ettei valittaja ollut esittänyt näyttöä siitä, että T., T. ja B. olivat suorittaneet parlamentin avustajan työtehtäviä.

23 Riidanalaisen päätöksen mukaan parlamentin jäsenen avustajakorvauksena maksetut määrät olivat yhteensä 255 854,99 euroa, joista osa oli ollut 4.3.2009 tehdyn päätöksen kohteena, ja riidanalaisessa päätöksessä todetaan, ettei 107 694,72 euron määrä ole kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen

mukainen ja että se on perittävä takaisin. Parlamentin tulojen ja menojen hyväksyjä lähetti 5.7.2013 riidanalaisen veloitusilmoituksen, jossa määrättiin 107 694,72 euron takaisin perimisestä ennen 31.8.2013.

Menettely unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

24 Valittaja nosti kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 3.9.2013 toimittamallaan kannekirjelmällä, jossa vaadittiin riidanalaisen päätöksen ja riidanalaisen veloitusilmoituksen kumoamista.

25 Hän esitti kanteensa tueksi viisi kanneperustetta, joista ensimmäinen koski soveltamisohjeissa säädetyn menettelyn noudattamatta jättämistä sekä kontradiktorisen periaatteen ja puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatteen loukkaamista, toinen kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen virheellistä soveltamista, kolmas asiakirja-aineiston virheellistä arviointia, neljäs pääsihteerin puolueellisuutta ja viides takaisin perittävien määrien vanhentumista. Koska kyseiset määrät olivat vanhentuneet ja koska riidanalaisen veloitusilmoituksen allekirjoittaja ei ollut osoittanut tulojen ja menojen hyväksyjän asemaansa, valittaja vaati myös tämän veloitusilmoituksen kumoamista.

26 Lausumatta parlamentin oikeudenkäyntiväitteistä unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi valituksenalaisessa tuomiossa aineellisesti valittajan kanteen.

Valitusasian asianosaisten vaatimukset

27 Marchiani vaatii unionin tuomioistuinta kumoamaan valituksenalaisen tuomion.

28 Parlamentti vaatii, että unionin tuomioistuin

— hylkää valituksen ja

— velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valitus

29 Valittaja esittää valituksensa tueksi viisi valitusperustetta.

30 Parlamentti vaatii pääasiallisesti, että valitus jätetään tutkimatta kokonaisuudessaan. Toissijaisesti parlamentti vaatii, että valituksen tueksi esitetyt perusteet osittain jätetään tutkimatta ja osittain hylätään perusteettomina.

Valituksen tutkittavaksi ottaminen kokonaisuudessaan

31 Parlamentti vetoaa siihen, että valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat kokonaisuudessaan, koska valittaja lähinnä vain tyytyy toistamaan unionin yleisessä tuomioistuimessa jo esittämänsä perusteet ja perustelut ilman, että hän esittää väitteitä, jotka koskisivat erityisesti unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa esittämiä päätelmiä.

32 Tältä osin on kuitenkin katsottava, että parlamentti esittää perustelunsa hyvin yleisluonteisesti ja ettei se esitä niiden tueksi minkäänlaista täsmällistä arviointia valittajan valituksessaan esittämistä perusteluista.

33 Näin ollen oikeudenkäyntiväite on hylättävä siltä osin kuin se koskee valitusta kokonaisuudessaan.

34 Edellisessä kohdassa esitetty toteamus ei kuitenkaan millään tavoin vaikuta tiettyjen perusteiden tutkittavaksi ottamisesta erikseen suoritettavaan tarkasteluun (ks. vastaavasti tuomio 11.7.2013, Ranska v. komissio, C-601/11 P, EU:C:2013:465, 70, 71 ja 73 kohta).

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

35 Ensimmäisessä valitusperusteessaan, jossa on kuusi osaa, valittaja väittää lähinnä, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen soveltamisohjeita soveltaessaan, että valituksenalaisen tuomion perustelut ovat ristiriitaiset ja että unionin yleinen tuomioistuin loukkasi puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaatetta.

36 Parlamentti vastaa, ettei ensimmäisen valitusperusteen ensimmäistä, viidettä ja kuudetta osaa voida ottaa tutkittaviksi, koska valittaja vain toistaa niissä unionin yleisessä tuomioistuimessa esittämänsä perustelut ilman, että hän arvostelee erityisesti unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa esittämiä perusteluita. Muilta osin tämä valitusperuste on parlamentin mukaan osittain tehoton ja osittain perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

37 Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisen, viidennen ja kuudennen osan tutkimatta jättämisestä, johon parlamentti vetoaa, on muistutettava, että kun asianosainen riitauttaa tavan, jolla unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut tai soveltanut unionin oikeutta, ensimmäisessä oikeusasteessa tutkitut oikeuskysymykset voidaan valitusasiassa käsitellä uudelleen. Muutoksenhakumenettelyn tarkoitus jäisi nimittäin osittain toteutumatta, jollei valittaja voisi tällä tavoin perustaa valitustaan perusteisiin ja perusteluihin, jotka on esitetty jo unionin yleisessä tuomioistuimessa (ks. mm. tuomio 21.9.2010, Ruotsi ym. v. API ja komissio, C-514/07 P, C-528/07 P ja C-532/07 P, EU:C:2010:541, 116 kohta).

38 Vaikka käsiteltävässä asiassa valittajan ensimmäisessä valitusperusteessa esittämät perustelut ovat tietyiltä kohdin epäselviä, valituksesta käy kuitenkin selvästi ilmi, että tämän valitusperusteen ensimmäisessä, viidennessä ja kuudennessa osassa esitetyillä perusteluilla pyritään osoittamaan, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisia virheitä soveltamisohjeita soveltaessaan ja loukkasi valittajan puolustautumisoikeuksia. Nämä osat on näin ollen otettava tutkittaviksi.

39 Valittaja väittää ensimmäisen valitusperusteensa ensimmäisessä osassa, että katsoessaan, ettei soveltamisohjeita sovelleta valittajaa – joka on kiistatta entinen parlamentin jäsen – vastaan aloitettuun perintämenettelyyn, unionin yleinen tuomioistuin ei ottanut huomioon soveltamisohjeiden 68 artiklan 3 kohdan nimenomaista sanamuotoa, jossa täsmennetään, että tätä säännöstä sovelletaan myös entisiin parlamentin jäseniin ja kolmansiin osapuoliin.

40 Tältä osin soveltamisohjeiden 68 artiklan 1 kohdasta käy ilmi, että ”kaikki näiden soveltamisohjeiden nojalla aiheettomasti suoritetut määrät peritään takaisin”. Siinä täsmennetään näin ollen kyseisen 68 artiklan aineellista soveltamisalaa rajaamalla se näiden soveltamisohjeiden nojalla suoritettuihin määriin. On kuitenkin kiistatonta, että määrät, joista käsiteltävässä asiassa on kyse, suoritettiin valittajalle kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen nojalla eikä soveltamisohjeiden nojalla, jotka tulivat voimaan riidanalaisten suoritusten jälkeen. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin ei tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan valituksenalaisen tuomion 27 ja 28 kohdassa, ettei soveltamisohjeiden 68 artiklaa sovelleta käsiteltävässä asiassa; sillä seikalla, että tässä säännöksessä viitataan entisiin parlamentin jäseniin, ei ole tältä osin merkitystä.

41 Lisäksi on katsottava, että soveltamisohjeiden 72 artiklan 1, 3 ja 4 kohdan mukaan tällä säännöksellä on tarkoitus ottaa käyttöön valitusmenettely, jonka avulla pääsihteeri voi käsitellä vastalauseet, joita jäsenet ja entiset jäsenet sekä heidän oikeudenomistajansa ovat esittäneet näiden ohjeiden soveltamisesta heihin. Koska unionin yleinen tuomioistuin katsoi perustellusti, että valittajaa vastaan aloitettu perusteettomien etujen palauttamista koskeva menettely ei perustunut soveltamisohjeiden 68 artiklaan, on katsottava, ettei mitään valittajan tämän menettelyn kulusta esittämiä vastalauseita voida pitää tässä 72 artiklassa tarkoitettuna valituksena.

42 Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin ei tehnyt oikeudellista virhettä katsoessaan valituksenalaisen tuomion 27, 28 ja 31 kohdassa, ettei soveltamisohjeita sovelleta käsiteltävässä asiassa kyseessä olevaan saamisten takaisinperintämenettelyyn.

43 Näin ollen on hylättävä myös tämän valitusperusteen viides osa, joka koskee oikeudellista virhettä, joka unionin yleisen tuomioistuimen väitettiin tehneen katsoessaan, että riidanalainen päätös saatettiin tehdä asetuksen N:o 966/2012 78–80 artiklan perusteella, vaikka entistä jäsentä vastaan aloitettuun perusteettoman edun palautusta koskevaan menettelyyn olisi pitänyt soveltaa vain soveltamisohjeita.

44 Soveltamisohjeet eivät tule sovellettaviksi niiden aineellisen soveltamisalan vastaisella tavalla vain sen seikan vuoksi, ettei asetuksen N:o 966/2012 78–80 artiklassa säädetä yksityiskohtaisista säännöistä, jotka koskevat erityisesti saamisten perimistä takaisin parlamentin jäseniltä, vaan niissä säädetään unionin saamisten vahvistamisesta ja perinnän hyväksymisestä, kuten unionin yleinen tuomioistuin valituksenalaisen tuomion 31 kohdassa toteaa.

45 Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäinen ja viiden osa on näin ollen hylättävä.

46 Ensimmäisen valitusperusteen toisesta ja neljännestä osasta, joiden mukaan valituksenalaisen tuomion perustelut ovat ristiriitaiset siltä osin, voidaanko soveltamisohjeiden 68 artiklaa ja kuluja ja korvauksia koskevia sääntöjä soveltaa käsiteltävässä asiassa, on todettava, että ne perustuvat valituksenalaisen tuomion virheelliselle tulkinnalle.

47 Unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 27 ja 28 kohdassa, etteivät soveltamisohjeet olleet sovellettavissa valittajaa vastaan aloitetussa menettelyssä, ja totesi sitten selvästi kyseisen tuomion 29 kohdassa, että se tarkastelee valittajan väitteet soveltamisohjeiden 68 ja 72 artiklan virheellisestä soveltamisesta ”siitä kysymyksestä riippumatta, oliko aiheettomasti suoritetut määrät perittävä takaisin soveltamisohjeiden perusteella” ja ”olettaen, että soveltamisohjeita sovellettiin”. Tästä seuraa, etteivät unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa esittämät perustelut ole ristiriitaiset siltä osin, sovelletaanko kyseistä 68 artiklaa käsiteltävässä asiassa, koska unionin yleinen tuomioistuin suoritti ylimääräisen tarkastelun siitä, oliko soveltamisohjeita laiminlyöty.

48 Toiseksi valituksenalaisesta tuomiosta käy ilmi, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi kyseisen tuomion 27 kohdassa, että vaikka kyseessä olevien määrien suorittamiset vuosina 2001–2004 perustuivat kuluja ja korvauksia koskeville säännöille, nämä säännöt kumottiin, kuten unionin yleinen tuomioistuin saman tuomion 30 kohdassa toteaa, sinä päivänä, jona Euroopan parlamentin jäsenten asemaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta 28.9.2005 tehty Euroopan parlamentin päätös 2005/684/EY, Euratom (EUVL 2005, L 262, s. 1) tuli voimaan. Näissä olosuhteissa unionin yleinen tuomioistuin katsoi perustellusti valituksenalaisen tuomion 31 kohdassa ja ilman, että sen antama tuomio on tältä osin mitenkään ristiriitainen, ettei perusteettomasti suoritettujen määrien takaisinperintämenettely voinut siinä asiayhteydessä, jossa riidanalainen päätös vuonna 2013 tehtiin, perustua kuluja ja korvauksia koskeville säännöille.

49 Lisäksi koska unionin yleinen tuomioistuin katsoi perustellusti, kuten tämän tuomion 40–44 kohdasta käy ilmi, ettei soveltamisohjeita voitu soveltaa käsiteltävässä asiassa, on todettava myös, että valittajan ensimmäisen valitusperusteen kolmas ja neljäs osa, siltä osin kuin ne liittyvät näiden soveltamisohjeiden 68 ja 72 artiklan keskinäisestä vuorovaikutuksesta tehtyyn virheelliseen tulkintaan ja

27.6.2013 päivätyn sen kirjeen sisällön vääristämiseen, jota valittajan mukaan olisi tullut pitää kyseisessä 72 artiklassa tarkoitettuna valituksena, koskevat valituksenalaisen tuomion ylimääräisiä perusteluja, eivätkä ne voi unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan aiheuttaa tämän tuomion kumoamista (ks. tuomio 21.12.2011, Ranska v. People's Mojahedin Organization of Iran, C-27/09 P, EU:C:2011:853, 79 kohta ja tuomio 13.2.2014, Unkari v. komissio, C-31/13 P, EU:C:2014:70, 82 kohta).

50 Edellä todetun valossa ensimmäisen valitusperusteen toinen, kolmas ja neljäs osa on hylättävä.

51 Lopuksi tämän valitusperusteen kuudennesta osasta, joka koskee oikeudellista virhettä, jonka unionin yleinen tuomioistuin valittajan mukaan teki arvioidessaan valittajan puolustautumisoikeuksien loukkaamista, johon valittaja väitti parlamentin syyllistyneen, on muistutettava, että periaate, jonka mukaan puolustautumisoikeuksia on kunnioitettava missä tahansa menettelyssä, jota käydään tiettyä henkilöä vastaan ja joka voi päättyä tälle vastaiseen toimeen, on unionin oikeuden yleinen periaate, jota on noudatettava, vaikka tältä osin ei olisi annettu erityistä säännöstöä. Tämä periaate edellyttää, että henkilöille, joille päätös on osoitettu ja joiden etuihin se merkittävästi vaikuttaa, annetaan tilaisuus ilmaista tehokkaasti kantansa niistä seikoista, joita on käytetty heitä vastaan kyseisen päätöksen perustelemiseksi (ks. vastaavasti tuomio 12.2.1992, Alankomaat ym. v. komssio, C-48/90 ja C-66/90, EU:C:1992:63, 44 ja 45 kohta; tuomio 24.10.1996, komissio v. Lisrestal ym., C-32/95 P, EU:C:1996:402, 30 kohta ja tuomio 9.6.2005, Espanja v. komissio, C-287/02, EU:C:2005:368, 37 kohta).

52 Valittaja arvostelee valitusperusteen tässä osassa unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se katsoi valituksenalaisen tuomion 37 kohdassa virheellisesti, ettei hänen puolustautumisoikeuksiaan loukattu, kun hänen 27.6.2013 päivättyä kirjettään ei toimitettu kvestoreille, vaikka kvestorit antoivat lausuntonsa ilman, että valittajan kanta oli heidän tiedossaan.

53 Tältä osin valituksenalaisen tuomion 32–39 kohdasta käy ilmi, että unionin yleinen tuomioistuin tutki, oliko valittajan puolustautumisoikeuksia noudatettu riidanalaiseen päätökseen johtaneessa menettelyssä, kun asetuksessa N:o 966/2012 ei säädetä erityisestä perusteettoman edun palautusta koskevasta menettelystä. Unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 33 kohdassa, mitä valittaja ei kyseenalaistanut valituksessaan, että ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä "pääsihteeri kuuli yhtäältä kantajaa ja toisaalta kvestoreita".

54 Valittaja ei väitä myöskään, että unionin yleinen tuomioistuin arvioi tosiseikkoja vääristyneellä tavalla valituksenalaisen tuomion 36 kohdassa, jonka mukaan – toisin kuin valittaja unionin yleisessä tuomioistuimessa väitti – kvestorit eivät tehneet päätöstä riidanalaiseen päätökseen johtaneessa menettelyssä, vaan heitä vain kuultiin, jolloin heidän antamansa lausunto ei sitonut pääsihteeriä tätä päätöstä tehtäessä.

55 Kuten unionin yleinen tuomioistuin valituksenalaisen tuomion 37 kohdassa katsoi valittajan kyseenalaistamatta tätä arviointia valituksessaan, on niin, että vaikka parlamentti myönsi, ettei 27.6.2013 päivättyä kirjettä annettu tiedoksi kvestoreille, tämä kirje on pelkkä valittajan laatima pöytäkirja tilaisuudesta, jossa pääsihteeri kuuli valittajaa. Koska mitään sellaisia ylimääräisiä seikkoja ei ole esitetty, joista ilmenisi, miltä osin se, ettei tätä kirjettä annettu tiedoksi kvestoreille heidän kuulemisensa yhteydessä, on ristiriidassa valittajan puolustautumisoikeuksien kunnioittamisesta johtuvien niiden vaatimusten kanssa, joista muistutetaan tämän tuomion 51 kohdassa, on katsottava, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi perustellusti valittajan väitteen, joka koski hänen puolustautumisoikeuksiensa loukkaamista. Ensimmäisen valitusperusteen kuudes osa on näin ollen hylättävä.

56 Edellä esitetyn perusteella ensimmäinen valitusperuste on hylättävä kokonaisuudessaan.

Toinen valitusperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

57 Valittaja väittää toisessa valitusperusteessaan, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan valituksenalaisen tuomion 54 kohdassa, että todistustaakka parlamentin jäsenen avustajakorvauksen käyttämisestä kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen mukaisesti kuului näiden korvausten takaisinperintämenettelyssä valittajalle eikä parlamentille. Unionin yleisen tuomioistuimen olisi valittajan mukaan pitänyt myöntää, että kun otetaan huomioon, että yhtäältä valittaja täytti näissä säännöissä kyseisen korvauksen myöntämiselle säädetyt edellytykset sinä ajankohtana, kun hän sitä haki, ja että toisaalta riidanalainen päätös tehtiin yli yhdeksän vuotta valittajan toimikauden päättymisen jälkeen, kuului todistustaakka parlamentille.

58 Parlamentti katsoo, että koska tämä valitusperuste perustuu kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen virheelliselle soveltamiselle siltä osin kuin on kyse parlamentin jäsenten avustajakorvausten sääntöjenmukaista käyttämistä koskevasta todistustaakasta, se on tehoton, koska se kohdistuu valituksenalaisen tuomion ylimääräisiin perusteluihin. Siltä osin kuin tämä valitusperuste liittyy käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatteen loukkaamiseen kyseisen todistustaakan osalta, parlamentti katsoo, että se on perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

59 On todettava, että toinen valitusperuste kohdistuu valituksenalaisen tuomion ylimääräisiin perusteluihin siltä osin kuin se koskee oikeudellista virhettä, joka unionin yleisen tuomioistuimen väitetään tehneen valituksenalaisen tuomion 54 kohdassa, jossa se katsoo, ”että kantajan tehtävänä oli esittää seikat, joiden avulla [riidanalainen] päätös voidaan kyseenalaistaa siltä osin kuin siinä katsotaan, ettei hän ole esittänyt minkäänlaista näyttöä siitä, että kyseessä olevat parlamentin avustajat suorittivat parlamentin avustajien työtehtäviä kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen 14 artiklassa tarkoitetulla tavalla”. Tästä 54 kohdasta käy nimittäin ilmi, että valittajan väite, jonka mukaan todistustaakka kuuluu parlamentille, esitettiin unionin yleiselle tuomioistuimelle ensimmäisen kerran vastausvaiheessa ja että unionin yleinen tuomioistuin ei tästä syystä ottanut sitä tutkittavaksi.

60 Tämä valitusperuste on näin ollen hylättävä tehottomana tämän tuomion 49 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti.

61 Siltä osin kuin valittaja väittää myös, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi virheellisesti, että todistustaakan jako niin, että parlamentin on esitettävä näyttö siitä, käytettiinkö parlamentin jäsenen avustajakorvauksia kuluja ja korvauksia koskevien sääntöjen mukaisella tavalla, vaikka valittajan toimikauden päättymisen ja riidanalaisen päätöksen tekopäivän välillä oli kulunut paljon aikaa, on korostettava, että ensimmäisen oikeusasteen asiakirja-aineistosta ilmenee, ettei tällaisia perusteluita esitetty unionin yleiselle tuomioistuimelle. Näin ollen tämä perustelu on uusi, ja se on unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti jätettävä tutkimatta (tuomio 8.3.2016, Kreikka v. komissio, C-431/14 P, EU:C:2016:145, 55 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

62 Toinen valitusperuste on näin ollen hylättävä.

Kolmas valitusperuste

Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

63 Valittaja arvostelee kolmannessa valitusperusteessaan unionin yleistä tuomioistuinta ensinnäkin siitä, että se loukkasi kontradiktorista periaatetta jättäessään lausumatta Roomassa 4.11.1950 allekirjoitetun ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehdyn yleissopimuksen (jäljempänä Euroopan ihmisoikeussopimus) 6 artiklan rikkomisesta, vaikka parlamentin on unionin toimielimenä noudatettava Euroopan ihmisoikeussopimusta.

64 Toiseksi valittaja katsoo, että puolueettomuuden periaatteella, sellaisena kuin se ilmenee Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklasta, on laajempi ulottuvuus kuin hyvän hallinnon periaatteella, jota unionin yleinen tuomioistuin sovelsi valituksenalaisessa tuomiossa lausuakseen sitä vastaavasta kanneperusteesta, johon sille toimitetussa kanteessa oli vedottu. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin loukkasi valittajan mukaan myös puolueettomuuden periaatetta.

65 Parlamentti katsoo ensisijaisesti, että kolmas valitusperuste on jätettävä tutkimatta, koska valittaja vain toistaa siinä unionin yleisessä tuomioistuimessa jo esittämänsä perustelut. Lisäksi parlamentti katsoo, että tämä valitusperuste perustuu valituksenalaisen tuomion virheelliselle tulkinnalle, koska unionin yleinen tuomioistuin perusteli parlamentin mukaan asianmukaisesti päätöksensä hylätä kanneperuste, joka koskee pääsihteerin puolueellisuutta. Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaa ei sen mukaan missään tapauksessa sovelleta pääsihteerin luona käytävään menettelyyn.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

66 Siltä osin kuin aluksi on kyse parlamentin väitteestä, jonka mukaan kolmas valitusperuste on jätettävä tutkimatta, on korostettava tämän tuomion 37 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö huomioon ottaen, että kun asianosainen riitauttaa tavan, jolla unionin yleinen tuomioistuin on tulkinnut tai soveltanut unionin oikeutta, ensimmäisessä oikeusasteessa tutkitut oikeuskysymykset voidaan valitusasiassa käsitellä uudelleen, koska muutoin muutoksenhakumenettelyn tarkoitus jäisi osittain toteutumatta. Tämä perustelu on erityisen merkityksellinen, kun unionin yleistä tuomioistuinta arvostellaan siitä, että se jätti virheellisesti valittajan yhden kanneperusteen tutkimatta (ks. määräys 22.6.2004, Meyer v. komissio, C-151/03 P, ei julkaistu, EU:C:2004:381, 50 kohta).

67 Kolmannessa valitusperusteessaan valittaja arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se jätti lausumatta hänen väitteestään, joka koski Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklan rikkomista käsiteltävässä asiassa. Kolmas valitusperuste on näin ollen otettava tutkittavaksi.

68 Tältä osin on todettava, että väitteellä, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei lausunut Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaa koskevasta väitteestä, valittaja arvostelee todellisuudessa unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei se lausunut puolueettomuuden periaatteen loukkaamista koskevan väitteen tarkastelun yhteydessä väitteestä, jonka hän esitti ensimmäisen kerran vastausvaiheessa ja jonka mukaan tämä periaate vahvistetaan myös kyseisessä 6 artiklassa, jota parlamentin on unionin toimielimenä noudatettava.

69 Oikeuskäytännössä kuitenkin katsotaan vakiintuneesti, että unionin yleiselle tuomioistuimelle asetetun velvollisuuden, jonka mukaan sen on perusteltava ratkaisunsa, ei voida katsoa edellyttävän sitä, että sen olisi vastattava yksityiskohtaisesti kaikkiin esitettyihin väitteisiin (ks. tuomio 9.9.2008, FIAMM ym. v. neuvosto ja komissio, C-120/06 P ja C-121/06 P, EU:C:2008:476, 91 kohta ja määräys 29.10.2009, Portela v. komissio, C-85/09 P, ei julkaistu, EU:C:2009:685, 31 kohta). Unionin yleisen tuomioistuimen perustelut voivat siten olla implisiittisiä, kunhan asianomaiset saavat niiden avulla selville perusteet, joihin unionin yleisen tuomioistuimen ratkaisu perustuu, ja unionin tuomioistuimella on niiden avulla

käytettävissään riittävät tiedot, jotta se kykenee harjoittamaan valvontaansa (ks. mm. tuomio 22.5.2008, Evonik Degussa v. komissio, C-266/06 P, EU:C:2008:295, 103 kohta ja tuomio 8.3.2016, Kreikka v. komissio, C-431/14 P, EU:C:2016:145, 38 kohta).

70 Tämän oikeuskäytännön perusteella on todettava, että vaikka unionin yleinen tuomioistuin ei valituksenalaisen tuomion 63–68 kohdassa lausunut nimenomaisesti Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklasta, sen esittämistä perusteista käy kuitenkin selvästi ilmi, että se otti kantaa puolueettomuuden periaatetta koskevaan väitteeseen ja hylkäsi sen perusteluilla, joiden avulla valittaja voi ymmärtää sen ratkaisun perusteet ja unionin tuomioistuin harjoittaa valvontaansa. Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin muun muassa katsoi valituksenalaisen tuomion 63 kohdassa, että hyvän hallinnon periaatteeseen, jota sovelletaan kaikkiin unionin toimielimiin, kuuluu jokaiselle toimielimelle kuuluva velvollisuus tarkastella puolueettomasti kaikki käsiteltävänä olevan tapauksen kannalta merkitykselliset seikat. Lisäksi se katsoi tämän tuomion 64 kohdassa, että pääsihteerin on annettava parlamentin puhemiehistön edessä juhlallinen vakuutus siitä, että hän suorittaa tehtävänsä täysin puolueettomasti ja tunnollisesti. Tämän jälkeen unionin yleinen tuomioistuin katsoi kyseisen tuomion 65–68 kohdassa yksityiskohtaisen tarkastelun päätteeksi, ettei pääsihteeri rikkonut tätä vakuutusta riidanalaisen päätöksen tehdessään. Näin ollen unionin yleinen tuomioistuin lausui valituksenalaisen tuomion 63–68 kohdassa valittajan väitteestä, joka koskee puolueettomuuden periaatteen loukkaamista.

71 Lisäksi ja ilman, että on tarpeen lausua siitä, sovelletaanko Euroopan ihmisoikeussopimuksen 6 artiklaa parlamentin hallinnolliseen menettelyyn, joka koskee perusteettoman edun palautusta, on todettava, että siltä osin kuin valittaja tyytyy vain katsomaan, että puolueettomuuden periaatteella on tämän määräyksen asiayhteydessä huomattavasti laajempi ulottuvuus kuin hyvän hallinnon periaatteen asiayhteydessä, hän ei kuitenkaan esitä yhtäkään oikeudellista perustetta, jolla voitaisiin kyseenalaistaa unionin yleisen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 63–68 kohdassa esittämät toteamukset.

72 Tämä väite on siis jätettävä tutkimatta unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaisesti, jonka mukaan valituksessa on ilmoitettava täsmällisesti sekä se, miltä kaikilta osin tuomion kumoamista vaaditaan, että ne oikeudelliset perusteet ja perustelut, joihin erityisesti halutaan vedota tämän vaatimuksen tueksi (tuomio 11.4.2013, Mindo v. komissio, C-652/11 P, EU:C:2013:229, 21 kohta ja tuomio 3.10.2013, Inuit Tapiriit Kanatami ym. v. parlamentti ja neuvosto, C-583/11 P, EU:C:2013:625, 46 kohta).

73 Näin ollen valittajan valituksensa tueksi esittämä kolmas valitusperuste on hylättävä.

Neljäs valitusperuste

74 Valittaja vetoaa neljännessä valitusperusteessaan siihen, että unionin yleinen tuomioistuin teki oikeudellisen virheen katsoessaan, ettei perusteettomasti suoritettujen määrien takaisinperintäoikeus ollut vanhentunut. Tämä valitusperuste jakautuu neljään osaan. Ensimmäiseksi on tarkasteltava tämän valitusperusteen kolmatta osaa, ja sen ensimmäinen ja toinen osa on tarkasteltava yhdessä.

Neljännen valitusperusteen kolmas osa

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

75 Neljännen valitusperusteensa kolmannessa osassa valittaja väittää unionin yleisen tuomioistuimen jättäneen huomiotta luottamuksensuojan periaatteen, kun se katsoi, ettei hän voinut luulla, ettei häneltä vaadittaisi takaisin hänelle parlamentin jäsenen avustajakorvauksena maksettuja määriä, koska näiden määrien maksupäivän ja riidanalaisen päätöksen tekemisen päivän välillä oli kulunut pitkä aika.

76 Parlamentti kiistää valittajan väitteet.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

77 On muistutettava, että mahdollisuus vedota luottamuksensuojan periaatteeseen edellyttää, että unionin toimivaltaiset viranomaiset ovat antaneet asianomaiselle täsmällisiä, ehdottomia ja yhtäpitäviä vakuutteluja, jotka on saatu toimivaltaisista ja luotettavista lähteistä (ks. mm. tuomio 22.6.2006, Belgia ja Forum 187 v. komissio, C-182/03 ja C-217/03, EU:C:2006:416, 147 kohta ja tuomio 7.4.2011, Kreikka v. komissio, C-321/09 P, EU:C:2011:218, 45 kohta).

78 Tältä osin unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 80 kohdassa, ettei valittaja esittänyt yhtäkään seikkaa, jonka avulla olisi voitu katsoa, että tapauksen olosuhteiden vuoksi hänelle oli muodostunut perusteltu luottamus siihen, ettei kyseessä olevia määriä voitu periä takaisin. Lisäksi unionin yleinen tuomioistuin totesi, että sen hallussa olleissa asiakirjoissa, jotka koskevat valittajaa vastaan aloitetun menettelyn kulkua, suljettiin pois mahdollisuus, että valittajalla saattoi olla tällainen luottamus siitä pitkästä ajanjaksosta huolimatta, joka riidanalaiseen päätökseen johtaneiden tosiseikkojen jälkeen oli kulunut.

79 Tämän tuomion 77 kohdassa muistutetun oikeuskäytännön perusteella on näin ollen katsottava, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi perustellusti, että vain se seikka, että näiden määrien maksamisen ja riidanalaisen päätöksen tekemisen välillä oli kulunut paljon aikaa, ei sellaisenaan ja muiden merkityksellisten seikkojen puuttuessa riitä muodostamaan valittajalle perusteltua luottamusta siihen, ettei kyseessä olevia määriä vaadittaisi enää takaisin.

80 Näin ollen on katsottava, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi perustellusti valittajan väitteen luottamuksensuojan periaatteen loukkaamisesta.

81 Neljännen valitusperusteen kolmas osa on näin ollen perusteeton.

Neljännen valitusperusteen ensimmäinen ja toinen osa

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

82 Valittaja väittää neljännen valitusperusteensa ensimmäisessä osassa, että unionin yleinen tuomioistuin rikkoi asetusta N:o 1605/2002 ja asetusta N:o 478/2007 katsoessaan, että riidanalaisen päätöksen mukaisesti vaaditut saamiset eivät olleet vanhentuneet, vaikka sen olisi pitänyt katsoa, että vuonna 2001 ja vuoden 2002 alussa maksettuja määriä koskeva saaminen vanhentui vuonna 2007 asetuksessa N:o 1605/2002 säädetyn viiden vuoden vanhentumisajan mukaisesti. Vuoden 2002 jälkipuoliskon aikana ja vuoteen 2004 asti maksettujen määrien osalta asetuksen N:o 478/2007 – jossa täsmennetään, että viiden vuoden vanhentumisaika alkoi velalliselle veloitusilmoituksessa ilmoitetun määräajan päättymisestä – voimaantulo ei voinut katkaista vanhentumista, koska parlamentti ei antanut käsiteltävässä asiassa yhtäkään veloitusilmoitusta jäljellä olleen vanhentumisajan aikana.

83 Tämän neljännen valitusperusteen toisessa osassa valittaja väittää, että unionin yleinen tuomioistuin jätti huomiotta taannehtivuuskiellon periaatteen, kun se hylkäsi valittajan perustelut, joiden mukaan vanhentumisaika, joka päättyi vuonna 2009, ei voinut alkaa uudelleen delegoituun asetukseen N:o 1268/2012 perustuvan riidanalaisen veloitusilmoituksen johdosta.

84 Parlamentti kiistää valittajan väitteet.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

85 Neljännen valitusperusteen ensimmäisessä ja toisessa osassa valittaja esittää, että riidanalaisten summien maksamispäivänä voimassa olleessa unionin lainsäädännössä vahvistettiin viiden vuoden vanhentumisaika unionin saamisille kolmansilta ja että tämän määräajan alkamisajankohtaa koskeva sääntö, jonka mukaan määräaika alkaa kulua veloitusilmoituksessa mainittuna päivänä, annettiin vasta vuoden 2007 aikana.

86 Tältä osin on todettava, että oikeuskäytännössä on jo täsmennetty, että asetuksen N:o 1605/2002 73 a artiklaan, jossa vahvistettiin viiden vuoden vanhentumisaika unionin saamisille, ei voitu tehokkaasti viitata sellaisenaan – ilman sen soveltamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä – sen osoittamiseksi, että unionin saaminen oli vanhentunut (ks. tuomio 13.11.2014, Nencini v. parlamentti, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 43 ja 44 kohta).

87 Näin ollen tässä 73 a artiklassa, jota on luettava sen soveltamista koskevien yksityiskohtaisten sääntöjen kanssa, jotka vahvistetaan asetuksen N:o 2342/2002 85 b artiklassa, säädetään viiden vuoden vanhentumisajasta, jonka kuluessa unionin elimillä on mahdollisuus periä unionin saamiset takaisin kolmansilta, ja tämä määräaika alkaa kulua velalliselle veloitusilmoituksessa ilmoitetun määräajan päättymisestä (ks. tuomio 13.11.2014, Nencini v. parlamentti, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 45 ja 46 kohta).

88 Tämä tulkinta koskee myös asetuksen N:o 966/2012 81 artiklaa ja delegoidun asetuksen N:o 1268/2012 93 artiklaa, jotka olivat voimassa riidanalaisen päätöksen tekemisen ajankohtana, koska nämä säännökset vastaavat asiasisällöltään asetuksen N:o 1605/2002 73 a artiklaa ja asetuksen N:o 2342/2002 85 b artiklaa.

89 Toisin kuin valittaja vaikuttaa katsovan, näissä säännöksissä ei vahvistettu yhtäkään määräaikaa, jonka kuluessa veloitusilmoitus oli annettava tiedoksi velalliselle, laskettuna päivämäärästä, jolloin kyseessä olevan saamisen perustana oleva tapahtuma sattui (ks. vastaavasti tuomio 13.11.2014, Nencini v. parlamentti, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 47 kohta). Tästä seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin katsoi perustellusti, että riidanalaisessa päätöksessä tarkoitetut saatavat eivät olleet vanhentuneet ja että riidanalaisessa päätöksessä ei loukata taannehtivuuskiellon periaatetta.

90 Neljännen valitusperusteen ensimmäinen ja toinen osa on näin ollen hylättävä perusteettomina.

Neljännen valitusperusteen neljäs osa

– Asianosaisten ja muiden osapuolten lausumat

91 Neljännen valitusperusteensa neljännessä osassa valittaja arvostelee unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se jätti huomiotta käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatteen ulottuvuuden, kun se ei ottanut huomioon asian kaikkia merkityksellisiä seikkoja. Valittajan mukaan sen vuoksi, että kyseessä olevat summat olivat huomattavan suuria, että asia ei ollut monimutkainen ja että valittaja oli menetellyt esimerkillisellä tavalla, unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt katsoa, että lähes kymmenen vuoden aika, joka oli kulunut valittajan edustajantoimen päättymisen ja parlamentin valituksenalaisen päätöksen tekemisen välillä, oli kohtuuton.

92 Parlamentti katsoo pääasiallisesti, että unionin yleisen tuomioistuimen ei olisi pitänyt tarkastella käsiteltävässä asiassa, oliko käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatetta loukattu, koska valittaja ei ollut vedonnut siihen unionin yleisessä tuomioistuimessa. Jos on kuitenkin katsottava, että unionin yleinen tuomioistuin tarkasteli viran puolesta käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatteen loukkaamista koskevan perusteen, sen ratkaisussa on oikeudellinen virhe, koska kyseessä ei ole peruste, jonka unionin yleinen tuomioistuin voi ottaa huomioon tai joka sen on otettava huomioon viran puolesta.

Joka tapauksessa unionin yleisen tuomioistuimen olisi pitänyt kehottaa asianosaisia esittämään siitä huomautuksensa. Näin ollen parlamentti vaatii unionin tuomioistuinta muuttamaan valituksenalaisen tuomion perusteluita.

93 Toissijaisesti parlamentti katsoo, ettei unionin yleinen tuomioistuin jättänyt huomiotta käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatetta.

– Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

94 Oikeuskäytännössä on jo todettu, etteivät unionin tuomioistuimet voi viran puolesta tutkia vanhentumisajan noudattamista vaan asianomaisen osapuolen on vedottava siihen (tuomio 8.11.2012, Evropaïki Dynamiki v. komissio, C-469/11 P, EU:C:2012:705, 51 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen). Käsiteltävässä asiassa on kiistatonta, että valittaja esitti nimenomaisesti unionin yleiselle tuomiolle väitteen, joka koskee parlamentin toiminnan viivästymistä sen saamisen toteamisen osalta siltä osin kuin sillä rikotaan asetusten N:o 1605/2002 ja 2342/2002 säännöksiä, joissa säädetään vanhentumista koskevat säännöt, joita sovelletaan unionin saamisiin kolmansilta.

95 Tässä asiayhteydessä unionin yleinen tuomioistuin katsoi, kuten tämän tuomion 89 kohdasta käy ilmi, perustellusti, ettei yhdessäkään unionin oikeuden säännöksessä tai määräyksessä täsmennetty, kuinka pitkän ajan kuluessa veloitusilmoitus eli toimenpide, jolla unionin toimielimen toteama saaminen saatetaan velallisen tiedoksi, oli annettava tiedoksi tälle viimeksi mainitulle.

96 Oikeuskäytännössä kuitenkin katsotaan, että tällaisessa tilanteessa oikeusvarmuuden periaate edellyttää, että unionin toimielimet käyttävät toimivaltaansa kohtuullisessa ajassa (ks. vastaavasti tuomio 24.9.2002, Falck ja Acciaierie di Bolzano v. komissio, C-74/00 P ja C-75/00 P, EU:C:2002:524, 139–141 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen; tuomio 28.2.2013, uudelleenkäsittely Arango Jaramillo ym. v. EIP, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 28 kohta ja tuomio 13.11.2014 Nencini v. parlamentti, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 47 ja 48 kohta), kuten myös unionin yleinen tuomioistuin valituksenalaisen tuomion 81 kohdassa katsoi.

97 Tästä seuraa, että unionin yleinen tuomioistuin lausui perustellusti valituksenalaisen tuomion 81–87 kohdassa, kun sovellettavissa säännöissä ei ole tästä sääntöjä ja kun otetaan huomioon asian olosuhteet, valittajan perusteluista, jotka koskevat parlamentin toiminnan viivästymistä sillä valittajalta olevien saamisten toteamisen osalta, myös käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatteen kannalta.

98 Näin ollen parlamentin esittämät, tämän tuomion 92 kohdassa kuvaillut vastalauseet on hylättävä ja on tarkasteltava, onko valittajan esittämän neljännen valitusperusteen neljäs osa, jossa valittaja väittää, että unionin yleinen tuomioistuin jätti huomiotta käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatteen ulottuvuuden, perusteltu.

99 Tältä osin on katsottava, että kuluneen ajan kohtuullisuutta on arvioitava kunkin asian kaikkien olosuhteiden perusteella niin, että huomioon otetaan erityisesti oikeusriidan merkitys asianomaiselle, asian monimutkaisuus ja unionin toimielimen läpikäymät menettelyn eri vaiheet sekä se, miten asianosaiset ovat toimineet menettelyn kuluessa (ks. vastaavasti tuomio 15.7.2004, Espanja v. komissio, C-501/00, EU:C:2004:438, 53 kohta; tuomio 7.4.2011, Kreikka v. komissio, C-321/09 P, EU:C:2011:218, 34 kohta ja tuomio 28.2.2013, uudelleenkäsittely Arango Jaramillo ym. v. EIP, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 28 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

100 Ajan kohtuullisuutta ei nimittäin voida määritellä tarkan abstraktisesti määritellyn enimmäiskeston avulla (tuomio 7.4.2011, Kreikka v. komissio, C-321/09 P, EU:C:2011:218, 33 kohta ja tuomio 28.2.2013, uudelleenkäsittely Arango Jaramillo ym. v. EIP, C-334/12 RX-II, EU:C:2013:134, 29 ja 30 kohta).

101 Käsiteltävänä olevan asian erityisen asiayhteyden osalta unionin tuomioistuin on jo täsmentänyt, että asetuksen N:o 1605/2002 73 a artiklassa, joka vastaa asiasisällöltään asetuksen N:o 966/2012 81 artiklaa, pyritään rajoittamaan ajallisesti mahdollisuutta periä takaisin unionilla kolmansilta olevia saamisia moitteettoman varainhoidon periaatteen noudattamiseksi, ja siinä vahvistetaan tätä varten viiden vuoden määräaika, ja että asetuksen N:o 2342/2002 85 b artiklassa, joka vastaa delegoidun asetuksen N:o 1268/2012 93 artiklan 1 kohtaa, säädetään, että tämä määräaika alkaa velalliselle veloitusilmoituksessa ilmoitetusta määräpäivästä (ks. vastaavasti tuomio 13.11.2014, Nencini v. parlamentti, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 45 kohta).

102 Tämä 73 a artikla huomioon ottaen oikeuskäytännössä on katsottu, että kun sovellettavissa säännöissä ei ole sääntöjä siitä, kuinka pitkän ajan kuluessa unionin toimielimen on annettava veloitusilmoitus tiedoksi velalliselle, tämän ajan on lähtökohtaisesti katsottava olevan kohtuuttoman pitkä, kun tiedoksi antaminen tapahtuu yli viiden vuoden jälkeen hetkestä, jona toimielin saattoi normaalisti vaatia saamistaan (ks. vastaavasti tuomio 13.11.2014, Nencini v. parlamentti, C-447/13 P, EU:C:2014:2372, 48 ja 49 kohta).

103 Tältä osin on katsottava, että kun otetaan huomioon asetuksen N:o 966/2012 78 artiklan 1 ja 2 kohta ja delegoidun asetuksen N:o 1268/2012 81 ja 82 artikla, unionin toimielin saattaa normaalisti vaatia saamistaan siitä päivästä alkaen, jolloin tällä toimielimellä on ollut hallussaan tositteet, jonka avulla tietty saaminen voidaan todeta selväksi, rahassa määritellyksi ja erääntyneeksi, tai jolloin sillä olisi voinut olla ne hallussaan, jos se olisi toiminut asianmukaista huolellisuutta noudattaen.

104 Tässä yhteydessä on täsmennettävä, että yli viiden vuoden aika, joka on kulunut sen päivän, jolloin toimielin saattoi normaalisti vaatia saamistaan, ja sen päivän välillä, jolloin veloitusilmoitus annettiin tiedoksi, ei automaattisesti merkitse, että kohtuullisen ajan periaatetta on loukattu. Tämän tuomion 99 kohdassa mainittu oikeuskäytäntö huomioon ottaen on myös tarkistettava, onko tällainen kesto selitettävissä asian olosuhteilla.

105 Unionin tuomioistuin viittasi näin ollen 13.11.2014 antamansa tuomion Nencini v. parlamentti (C-447/13 P, EU:C:2014:2372) 49 kohdassa siinä tarkoitettuun viiden vuoden aikaan, mutta se ei pitänyt sitä enimmäiskestona, jonka jälkeen on katsottava, että toimielimeltä on kulunut veloitusilmoituksen velalliselle tiedoksi antamiseen asian olosuhteista riippumatta väistämättä kohtuuttoman pitkä aika, vaan se viittasi siihen tukeakseen kumottavissa olevaa olettamaa, joka mainitaan tämän tuomion 102 kohdassa.

106 Samalla tavoin on mahdollista, etteivät käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatteen vaatimukset täyty, jos tällainen veloitusilmoitus annetaan tiedoksi kyseistä viiden vuoden määräaikaa lyhyemmässä ajassa asiassa, joka on vähemmän monimutkainen, jolla on suuri merkitys velalliselle tai jonka yhteydessä unionin toimielimen väitetään toimineen huolimattomasti, muun muassa kun on kyse sellaisten tositteiden saamisesta, joiden avulla saamisen voidaan todeta olevan selvä, rahassa määritelty ja erääntynyt. Tällaisessa tapauksessa velallisen tehtävänä olisi esittää näyttö siitä, että tällainen alle viiden vuoden aika on kohtuuton.

107 Käsiteltävässä asiassa parlamentti haluaa riidanalaisella päätöksellä saada valittajan palauttamaan lisämäärän, jonka se maksoi hänelle parlamentin jäsenen avustajakorvauksina ja joka on lisättävä määrään, jonka palauttamista häneltä oli jo vaadittu pääsihteerin 4.3.2009 tekemällä päätöksellä. Tämä lisämäärän palauttamista koskeva vaatimus esitettiin 14.10.2011 toimitetun OLAFin kertomuksen johdosta, josta käy ilmi, ettei yksikään valittajan kolmesta avustajasta ollut hoitanut parlamentin jäsenen avustajan tehtäviä. Näin ollen on katsottava, että käsiteltävässä asiassa parlamentti saattoi normaalisti vaatia saamisiaan tämän tuomion 103 kohdassa tarkoitetulla tavalla tämän kertomuksen toimittamisen ajankohtana. Koska parlamentti antoi riidanalaisen veloitusilmoituksen 5.7.2013, ei voida katsoa, että aika, jonka kuluttua se annettiin tiedoksi valittajalle, on kohtuuton.

108 Tämän seurauksena unionin yleinen tuomioistuin saattoi tämän tuomion 99 kohdassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti oikeudellista virhettä tekemättä katsoa, että riidanalaisen päätöksen tehdessään ja riidanalaisen veloitusilmoituksen vahvistaessaan parlamentti ei laiminlyönyt sille käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatteen mukaisesti kuuluvia velvollisuuksia, kun otetaan huomioon asian olosuhteet, erityisesti ne, jotka koskevat unionin toimielimen toimintaa ja huolellisuutta sen menettelyn hallinnoinnissa, jonka päätteeksi tämä päätös ja tämä veloitusilmoitus tehtiin.

109 Edellä todetun valossa valittajan valituksensa tueksi esittämän neljännen valitusperusteen neljäs osa on perusteeton.

110 Neljäs valitusperuste on näin ollen hylättävä kokonaisuudessaan.

Viides valitusperuste

111 Viidennessä valitusperusteessaan valittaja väittää, että unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi hänen vaatimuksensa riidanalaisen veloitusilmoituksen kumoamisesta, vaikka sen olisi pitänyt katsoa, että riidanalaisessa päätöksessä vaadittuja määriä koskevat saamiset olivat vanhentuneet, ja näin ollen kumota tämä veloitusilmoitus.

112 Parlamentti katsoo, että valittajan tämän valitusperusteen yhteydessä esittämissä perusteluissa vain toistetaan unionin yleisessä tuomioistuimessa esitetyt perustelut. Ne on sen mukaan hylättävä joka tapauksessa, koska valittaja väittää virheellisesti, että riidanalaisessa päätöksessä tarkoitettujen määrien takaisinperintäoikeus oli vanhentunut.

113 Viidennestä valitusperusteesta riittää todeta, että neljännen valitusperusteen, joka koskee vanhentumissääntöjen huomiotta jättämistä ja käsittelyaikojen kohtuullisuuden periaatteen loukkaamista, hylkääminen merkitsee, että viides valitusperuste on sen seurauksena ja samoista syistä hylättävä.

114 Koska yhtäkään valitusperusteista ei voida hyväksyä, valitus on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

115 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdan mukaan on niin, että jos valitus on perusteeton, unionin tuomioistuin tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista.

116 Saman työjärjestyksen 138 artiklan, jota sovelletaan valituksen käsittelyyn työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla, 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

117 Koska valittaja on hävinnyt asian, hänet on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut, koska parlamentti on sitä vaatinut.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (suuri jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Valitus hylätään.

2) Jean-Charles Marchiani velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset